Raadsvoorstel

Raadsvergadering: 25 januari 2022
Voorstel: 2022-005

Zaaknummer: 1894/2021/2387727
Documentnummer: 1894/2021/2494616
Datum collegebesluit: 13 december 2021

Onderwerp
Verkabeling hoogspanningstracé Kessel - Kessel-Eik

Openbaarheid
Alle stukken zijn openbaar, met uitzondering van de bijlage ‘Uiteenzetting meerkosten TenneT’

Voorstel
Te besluiten om:
1 In te stemmen met het in stand houden van de huidige scope van het project (mastnummer 45 tot en met 57).
2 In te stemmen met het aanvullend beschikbaar stellen van € 110.000 voor het uitwerken van het Basisontwerp.

Inleiding
In 2019 is de haalbaarheidsstudie voor de verkabeling van het hoogspanningstracé Kessel en Kessel-Eik uitgevoerd. Uit deze studie werd voorkeursvariant 3 voorgesteld nader uit te werken, waarna de raad in september 2020 heeft besloten dit voorkeurstracé (specifiek vanaf mastnummer 45 tot en met 57) nader te onderzoeken en uit te werken tot een Basisontwerp. Voor deze opdracht stelde de raad het hiervoor benodigde budget beschikbaar van € 100.000.

Op dit moment voert TenneT de geoffreerde werkzaamheden uit om te komen tot een Basisontwerp. Lopende dit proces heeft TenneT geconstateerd dat een overschrijding te verwachten is van de in de offerte benoemde kosten voor het onderzoek, waardoor het door de raad beschikbaar gestelde budget ontoereikend is. Het gemeentelijk aandeel van de te verwachten overschrijding wordt geraamd op € 110.000.

Daarnaast is er een verzoek vanuit de samenleving gekomen om de bestaande scope van het project uit te breiden. De kosten voor het uitbreiden van de scope zijn geraamd op € 2.200.000. Dit zijn kosten voor zowel onderzoek als realisatie.

Beoogd effect
Te komen tot een gedegen Basisontwerp voor de verkabeling van hoogspanningskabels in Kessel en Kessel-Eik, waarna de gemeenteraad een besluit kan nemen over wel/niet overgaan tot daadwerkelijke realisatie.

Argumenten
1.1 **Huidige scope is conform raadsbesluit**
De projectscope van het verkabelen is bij het aanbieden van het voorstel tot uitwerken Basisontwerp vastgesteld door de gemeenteraad. Het betreft daarbij een uitwerking van dat wat in de Haalbaarheidsstudie is aangeboden. De gemeenteraad heeft in beslispunt 1 specifiek besloten om voorkeursvariant 3 nader uit te werken, zijnde het tracé van mast 45 t/m mast 57.

1.2 **Huidige scope past binnen Wet VET regeling, uitbreiding niet**
Door het Rijk zijn tracés welke in aanmerking komen voor de Verkabelingsregeling opgenomen in de Wet Voortgang energietransitie (Wet VET). De tracés welke

daarbinnen benoemd zijn mogen gebruik maken van de kostenbijdrage, waardoor de gemeentelijke bijdrage aan de ontwikkelingen 20% is. Het Rijk heeft daarbij specifiek het tracé van mast 45 tot en met mast 57 opgenomen. Uitbreiding van de scope valt buiten het in de wet gestelde, waardoor geen aanspraak kan worden gedaan op bepalingen uit de wet, zoals de kostenbijdrage.

Wij hebben derhalve TenneT verzocht om de additionele kosten voor het oprekken van de scope globaal inzichtelijk te maken. Deze zijn uiteen te splitsen in aanvullende proceskosten á € 200.000 en aanvullende realisatiekosten: á € 2.000.000. Deze additionele kosten zijn geheel voor rekening van de gemeente, gezien dit deel buiten de door de wet gestelde scope valt.

1.3 **Er zijn geen ruimtelijk-beleidsmatige argumenten om de scope op te rekken**
In de Structuurvisie Buitengebied en in de Structuurvisie Kernen en Bedrijventerreinen Peel en Maas zijn de ruimtelijke opgaves benoemd welke binnen het plangebied toepasbaar zijn. Binnen beide visies zijn geen woonontwikkelingen, uitbereidingen bedrijventerreinen of anderszins ontwikkelingen opgenomen welke een motivering geven om de scope op te rekken.

1.4 **Er zijn geen “zachte plannen” ingediend**
Tijdens de raadsbehandeling in september 2020 is benoemd dat aanvullend op de uitwerking van de Haalbaarheidsstudie ook een aanvullende analyse moet worden verricht ten aanzien van de ontwikkelpotentie binnen het voorkeurstracé.

De gemeente heeft geen / tot beperkte grondpositie binnen het gestelde tracé. Ontwikkelpotentie binnen het tracé wordt beperkt door de ligging van de gasleiding, de provinciale weg en de molenbiotoop.

Uit de woonagenda’s van Kessel en Kessel-Eik blijkt dat geen ontwikkelingen te verwachten zijn voor mast 45 in Kessel-Eik en na mast 57 in Kessel. Er zijn derhalve ook geen zachte plannen bekend, welke als motivering voor de vergroting van de scope kunnen worden aangedragen.

2.1 **Overschrijding kosten vanwege corona en een overspannen markt**
Vanwege de coronamaatregelen is de voorgenomen planning en werkvorm voor participatie met belanghebbenden gewijzigd. De werkgroep (bestaande uit medewerkers van de gemeente en TenneT en vertegenwoordigers van de dorpsoverleggen en het buitengebied) is minder vaak bijeen kunnen komen, een geplande digitale werksessie met belanghebbenden is geannuleerd en een (vertraagde) fysieke bijeenkomst heeft plaatsgevonden. Dit drukt op de proceskosten.

Ook is er door schaarste aan capaciteit en mankracht in de markt een toenemende druk op alles in de lijn: van ontwikkelaars, planners tot adviesbureaus.
Zoals is opgenomen in de offerte bijgevoegd bij het raadsvoorstel van september 2020 dient TenneT conform werkelijk gemaakte kosten te factureren. Na marktconsultatie en uitzetten van offertes voor het uitvoeren van de werkzaamheden door TenneT blijkt dat een geprognotiseerde budgetoverschrijding van € 550.000 is te verwachten, waardoor het uitwerken van het Basisontwerp een totaal van € 1050.000 beslaat.

Conform de afspraken gesteld in de Wet VET, 20% voor rekening van de gemeente, zijn de gemeente kosten nu geprognotiseerd €210.000. Hierbij is dus een tekort te verwachten van €110.000.

Een nadere uitwerking van de geprognotiseerde overschrijding is toegevoegd als bijlage aan het voorstel.

Alternatieven

1 **Uitbreiding scope op verzoek van bewoners**

Inwoners van Kessel en Kessel-Eik en ook specifiek grondeigenaren ter plaatse van het hoogspanningstracé hebben verzocht de scope verder op te rekken, zoals blijkt uit het verslag van de fysieke werksessie september jl. toegevoegd als bijlage aan het voorstel.

Inwoners van Kessel-Eik stellen dat het geplande opstijgpunt nabij mast 45 in de toekomst dicht op de kern ligt, deze afbreuk doet aan het landschap waardoor het de ruimtelijke uitstraling van de kern niet ten goede komt. De grondeigenaar ter plaatse heeft eveneens de voorkeur dit punt buiten zijn akkerland te positioneren. Naast het esthetisch argument dragen de inwoners van de kern Kessel aan dat door het verder verleggen van het opstijgpunt, meer ontwikkelperspectief voor het dorp kan worden gecreëerd.

Ten aanzien van het ontwikkelpersperspectief verwijzen we naar argumenten 1.3 en 1.4, waarin dit onderdeel wordt weerlegd.

Ten aanzien van de ruimtelijke uitstraling zal het verder oprekken van de scope de ruimtelijke kwaliteit van de kernen doen verbeteren en daarmee de entree van het historisch centrum van Kessel en de woonwijken en het omliggende landschap van beide kernen verbeteren. Hoe verder de kabel vanaf de dorpen opstijgt, hoe minder inbreuk deze zal doen op de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse.

2 **Beperken van de overschrijding door de opdracht te minimaliseren**

Om de overschrijding van de kosten voor het uitwerken van het Basisontwerp te beperken stelt TenneT voor om de huidige opdracht inhoudelijk te wijzigen en zich te beperken tot enkel de minimaal vereiste activiteiten voor het uitwerken van een Basisontwerp.

Het op te leveren product zal de noodzakelijke informatie bevatten op basis waarvan de gemeente Peel en Maas een afgewogen besluit kan nemen ten aanzien van het vervolgtraject (Opdrachtverstrekking Definitief ontwerp en Realisatiefase).

Kortom, wel de bureauanalyses, niet het veldwerk en niet de juridische regelingen. Deze activiteiten zijn wel noodzakelijk en zullen dus in dat geval moeten worden uitgevoerd tijdens de opvolgende fase. De doorlooptijd DO- en Realisatiefase wordt daarmee langer en er ontstaat een groter afbreukrisico. Door het minimaliseren van de opdracht wordt er niet meer voldaan aan de door de raad inhoudelijk geformuleerde opdracht.

Door het minimaliseren van de opdracht verwacht TenneT het Basisontwerp uiterlijk 1-7-2022 gereed te hebben.

Daarnaast verwacht TenneT in dit geval het ontwerp voor in totaal € 410.000 te kunnen uitvoeren (bijdrage gemeente € 82.000). Hiermee blijft het ontwerp binnen het door de raad beschikbaar gestelde budget.

Voorgesteld wordt om de huidige opdracht dan ook in stand te houden.

3 **Stoppen met het basisontwerp**

Het is eveneens mogelijk om te besluiten het project stop te zetten en daarmee niet verder te gaan met de uitwerking van het basisontwerp. In dit geval zal Tennet de gemaakte proceskosten factureren maar verdere hoge kosten zullen niet volgen.

Dit besluit is niet in lijn met aan het genomen inhoudelijk debat en besluit van september 2020, waar op grond van maatschappelijk belang is besloten om nader te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de hoogspanningslijn in de dorpen onder de grond te brengen.

Daarnaast is dit besluit niet in lijn met de maatschappelijke beweging welke zich vanuit de dorpen heeft gevormd. De dorpen Kessel en Kessel-Eik hebben het ondergronds brengen van de hoogspanningslijn op hoog agenda staan binnen de eigen dorpsontwikkelingsvisies.

Voorgesteld wordt om de huidige opdracht dan ook in stand te houden.

Financiën
U raad heeft op 22 september 2020 reeds € 100.000 beschikbaar gesteld ten laste van de algemene reserve. De financiële gevolgen van dit voorstel zijn éénmalig € 110.000,- en zijn niet opgenomen in de huidige begroting.

De aanvullende € 110.000 komen ten laste van de algemene reserve.

Juridische afwegingen
N.v.t.

Communicatie
Nadat het college heeft besloten is de werkgroep (afvaardiging van de Dorpsoverleggen van Kessel en Kessel-Eik en het projectgebied) op de hoogte gebracht van de inhoud van het voorstel.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Peel en Maas,

de gemeentesecretaris/directeur,
L.P.H. Breukers

de burgemeester
W.J.G. Delissen-van Tongerlo

Behandelend portefeuillehouder: Paul Sanders

Bijlage(n):
- Verslag participatieavond september 2021
- Beantwoording vragen CDA
- Kaart grondeigendom gemeente

Niet openbaar/ alleen ter inzage voor de raad:
- Uiteenzetting meerkosten TenneT